

4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2.06.2016 року № 1402-VIII // Голос України. – 2016. – № 132-133.

Ключові слова: корупція, антикорупційний суд, Верховний Суд України, антикорупційна реформа.

Науковий керівник: ст. вик. Нестерчук Л. П.

Криворученко Максим Владиславович

студент 1 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПРОКУРОРА В ДОСУДОВИХ СТАДІЯХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

З прийняттям в 2012 р. нового КПК кардинально змінився правовий статус прокурора в досудовому розслідуванні. З того моменту минуло вже більше 5 років. За цей час в сфері реалізації прав та обов'язків прокурора в досудових стадіях кримінального процесу накопичено певний досвід та визначено низку проблем.

Зазначимо, що прокурор є важливим суб'єктом кримінального процесу. Його процесуальний статус визначається, в першу чергу, наступними основними нормативно-правовими актами: Конституція України [1], Кримінально-процесуальний кодекс [2] та Закон України «Про прокуратуру» [3]. Безпосередньо в кримінальному процесі прокурор виконує декілька функцій: нагляду, керівництва слідством, підтримання обвинувачення в суді та представництва інтересів громадян чи держави. В досудових стадіях реалізуються переважно перші дві функції. Тому зупинімося більш детально на правах та обов'язках прокурора, які є важливим елементом кримінально-процесуального статусу прокурора у кримінальному процесі. Важливість цих прав та обов'язків обумовлена тим, що від ефективності їх реалізації залежить повнота і своєчасність покладених на прокурора завдань при здійсненні нагляду за законністю здійснення та керування досудового розслідування.

Відповідно до п. 9 ч. 1 ст. 2 КПК України керівник органу прокуратури – Генеральний прокурор України, керівник регіональної прокуратури, керівник місцевої прокуратури та їх перші заступники і заступники, які діють у межах своїх повноважень [2]. Відзначимо, що повноваження прокурора передбачають не лише його права, а й обов'язки [4, с. 153].

Відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 3 КПК України прокурор – особа, яка обіймає посаду, передбачену ст. 17 Закону України «Про прокуратуру»,

та діє у межах своїх повноважень [14]. Однак в ст. 17 Закону визначено питання підпорядкування прокурорів та виконання наказів і вказівок. Відтак ми бачимо неспіввіднесення в КПК України, яка відсилає до ст. 17 Закону України «Про прокуратуру», в той час як посади прокурора передбачено в ч. 1 ст. 15 зазначеного Закону «Статус прокурора».

Слід відмітити, що система та нормативне закріплення повноважень, якими наділяється прокурор у сфері досудового розслідування не отримали закріплення у Законі України «Про прокуратуру», згідно з ст. 25 цього нормативно-правового акту прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, які провадять оперативно-розшукову діяльність, досудове слідство, реалізуючи права і виконуючи обов'язки, які передбачені в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» та КПК України. В процесі здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, на прокурора покладено низку повноважень, які визначено в ч. 2 ст. 36 КПК України. Крім цього такі повноваження передбачено в ст. 37 КПК України.

В.М. Сакал аналізуючи ці повноваження, стверджує, що «прокурор не повинен виконувати функції слідчого, а лише здійснювати нагляд за розслідуванням кримінального провадження у формі процесуального керівництва» [5, с. 46]. Дійсно, прокурор визнає процесуальні дії слідчого законними і погоджується з ними, або ж не визнає та відхиляє клопотання слідчого, визначає обсяг доказів достатнім для повідомлення особі про підозру і встановлює подальший хід розслідування.

Таким чином, повноваження прокурора в досудовому розслідуванні — це передбачені нормами кримінального процесуального законодавства юридичні права та обов'язки, здійснюючи які за наявності передбачених законом підстав прокурор справляє владно-розпорядчий вплив на органи досудового розслідування з метою додержання належного процесуального порядку кримінального провадження, а також прав й законних інтересів його учасників.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 9-10, 11-12, 13. — Ст. 88.
3. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 2-3. — Ст. 12.
4. Цимбалістенко О.О. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів на початковому етапі досудового розслідування /

- О.О. Цимбалістенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – 35. – С. 153-156.
5. Сакал В.М. Місце та роль прокурора – процесуального керівника в організації досудового розслідування / В.М. Сакал // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 2. – С. 41-51.

Ключові слова: прокурор, статус, нагляд, досудове розслідування, повноваження, оперативно-розшукова діяльність, права прокурора, обов'язки прокурора.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.

Мартинов Іван Олексійович

студент 1 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДОБОРУ ДО ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Забезпечення сталого демократичного розвитку нашої держави вимагає формування ефективної, сучасної системи органів нагляду за дотриманням законності, якими в Україні, у першу чергу, є органи прокуратури. Саме на прокуратуру статтею 131-1 Конституції України покладено значимі для гарантування незворотності демократичних перетворень повноваження, серед яких підтримання державного обвинувачення в суді; представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність [1].

У зв'язку з реформуванням правоохоронної системи України та створенням нових нормативно-правових актів, з'явилися деякі проблеми та труднощі в теперішніх умовах функціонування правоохоронних органів, зокрема прокуратури. Перш за все, це стосується персонального добору до місцевих прокуратур України.

Слід з'ясувати, який саме існує порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури:

1) прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора, що розміщується на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та повинно містити виклад передбачених цим Законом вимог, яким має відповідати кандидат на посаду прокурора, а також перелік документів, що подаються до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, і кінцевий термін їх подання;